

การศึกษาสภาพกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและทักษะชีวิตที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านและทักษะชีวิต
ด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัย
A Study of Reading Promotion Activities and Life Skill Status to Effectiveness Reading
Habit and Life Skill to Health Mind and Body for Early Childhood

ฐิตียา เนตรวงษ์
Titiya Netwong
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
titiya_net@dsut.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัย 2) เปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา จบการศึกษาด้านสาขาวิชา และประสบการณ์การทำงานด้านปฐมวัย 3) ศึกษาพัฒนาการการอ่านและทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัย และ 4) ศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านและทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ครูปฐมวัย จำนวน 143 คน โดยการสุ่มแบบเป็นกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าสำหรับครูปฐมวัย การวิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติที และสถิติทดสอบเอฟ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัยโดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.61) ส่วนการปฏิบัติกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัย โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.60) 2) เมื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัยจำแนกตาม อายุ และจบการศึกษาด้านสาขาวิชาต่างกัน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยไม่แตกต่างกัน แต่ครูปฐมวัยที่มีเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานด้านปฐมวัยต่างกัน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา จบการศึกษาด้านสาขาวิชา และประสบการณ์การทำงานด้านปฐมวัยต่างกัน มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยไม่แตกต่างกัน 3) พัฒนาการการอ่านของเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัยโดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.52) ส่วนทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัย โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.52) 4) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านและทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัยโดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.61)

คำสำคัญ: กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ทักษะชีวิต นิสัยรักการอ่าน เด็กปฐมวัย

Abstract

The objectives of this study were 1) to study the reading promotion activities and life skill for early childhood status and opinions of the childhood teachers, 2) to compare the reading promotion activities and life skill for early childhood status of the childhood teachers by gender, age, education level, education field and working experiences about early childhood, 3) to study the development of reading habit and life skill for early childhood from childhood teacher's opinions and 4) to study the reading promotion activities to enhance reading habit and life skill to health mind and body for early childhood from childhood teacher's opinions.

The samples of this study were cluster sampling, consisted of 143 childhood teachers. The research instruments were a questionnaire for childhood teachers. Data were analyzed by using frequency, percentage, mean ($\bar{X}$), Standard Deviation (S.D.) t-test Independent and F-test. The results of the study were as follows : 1) the status of childhood teachers expressed their performance with reading promotion activities for early childhood at high level ($\bar{X}$ = 3.95, S.D. = 0.61), their performance with life skill activities for early childhood at high level ($\bar{X}$ = 4.14, S.D. = 0.60). 2) The childhood teacher's age, and education field had no effect on reading promotion activities for early childhood whilst gender, education level, and working experiences about early childhood made a differences in their performance, and the childhood teacher's gender, age, education level, education field, and working experiences about early childhood had no effect on life skill activities for early childhood. 3) The development of reading habit for early childhood form childhood teacher's opinions at high level ($\bar{X}$ = 4.22, S.D. = 0.52), the development of life skill for early childhood form childhood teacher's opinions at high level ($\bar{X}$ = 4.34, S.D. = 0.52). 4) The reading promotion activities to enhance reading habit and life skill to health mind and body for early childhood form childhood teacher's opinions at high level ($\bar{X}$ = 4.16, S.D. = 0.61).

Keywords : reading promotion activities; life skill; reading habit; early childhood

1. บทนำ

การอ่านเป็นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการแสวงหาความรู้ และการเรียนรู้ นอกจากนี้การอ่านยังเป็นทักษะพื้นฐานที่จะเป็นฐานให้กิจกรรมการเรียนรู้ส่วนใหญ่อื่นๆ ในชั้นเรียน [1] การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านที่มั่นคง เพิ่มคุณภาพการอ่าน จึงต้องวางรากฐานการอ่านอันแข็งแกร่งในครอบครัวของกลุ่มเด็กก่อนวัยเรียนและเด็กเล็ก [2] กิจกรรมส่งเสริมการอ่านนับเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถกระตุ้นหรือเร้าใจกลุ่มเป้าหมายให้มีความสนใจการอ่าน พัฒนาการอ่าน และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้ รวมถึงให้มีการอ่านอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งก่อให้เกิดเป็นนิสัยรักการอ่าน พัฒนาให้เกิดนิสัยการเรียนรู้ เป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน [3]

ทักษะชีวิต (Life Skill) เป็นความรู้ ความสามารถ การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้ด้วยตนเอง โดยอาศัยทักษะภายในที่ช่วยให้บุคคลเผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน อาทิ ทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดแบบมีวิจารณญาณ การตัดสินใจ การสื่อสาร การควบคุมสถานการณ์ เพื่อให้อยู่รอดปลอดภัยดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ รักษาสุขภาพจิตใจที่สมบูรณ์ แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมเพื่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่น หรืออยู่ในสภาวะแวดล้อมและวัฒนธรรมที่เปลี่ยนไปในอนาคตได้อย่างมีความสุข [4], [5], [6], [7] ซึ่งโดยภาพรวมแล้วทักษะชีวิตจะต้องประกอบด้วยทักษะชีวิตทางด้านร่างกาย สังคม และจิตใจ และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างทักษะชีวิตโดยเริ่มตั้งแต่เด็ก

ซึ่งหากเด็กได้มีโอกาสเริ่มต้นฝึกหัดกับภาวะบีบคั้นในชีวิตประจำวันที่เหมาะสมกับช่วงวัยด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง จนเกิดเป็นความคุ้นเคย ประสบการณ์เล็กๆ จะค่อยๆ สะสมเกิดเป็นความรู้ วิธีคิด ทักษะคิดและทักษะความสามารถในการจัดการกับสถานการณ์ของชีวิตในภายภาคหน้าได้ เมื่อมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์ใดที่เกิดขึ้นกับชีวิตไม่ว่าจะหนักหนายิ่งใหญ่ก็สามารถนำทักษะนั้นขึ้นมาใช้ได้โดยอัตโนมัติ [8]

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ได้กำหนดหลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยไว้ว่า ต้องจัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง เน้นเด็กเป็นสำคัญสนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่ และจัดให้เด็กได้รับพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและผลผลิต โดยการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเด็กให้ครบทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มิได้มุ่งหวังให้อ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น หรือเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่างๆ แต่จะเป็นการปูพื้นฐานวิชาต่างๆ ให้ ในรูปของกิจกรรมเพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เด็กจะเรียนรู้ได้ดีกว่า เช่นการสอนให้เด็กเป็นคนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ อดทน หรือทักษะต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างมีความสุข สิ่งเหล่านี้ไม่อาจทำได้ด้วยการสอนด้วยคำพูด แต่จะเกิดจากการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมเป็นรูปธรรม

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านนับเป็นกิจกรรมที่สามารถจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยได้เพราะมีกิจกรรมที่หลากหลายที่จะช่วยพัฒนาการทางด้านร่างกาย สติปัญญา

อารมณ์ สังคม และจริยธรรม ผ่านการจัดกิจกรรมดังกล่าว และมีส่วนช่วยเสริมสร้างทักษะชีวิตให้แก่เด็กให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการร่างกาย สังคม และจิตใจ ของเด็กให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จในชีวิต [4]

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาและสำรวจสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยในบริบทที่แตกต่างกัน เพื่อเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ส่งผลต่อนิสัยรักการอ่านและเสริมสร้างทักษะชีวิต ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการพัฒนากิจกรรมที่เหมาะสมแก่เด็กปฐมวัยและส่งเสริมพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สอดคล้องกับทักษะการใช้ชีวิตประจำวันเพื่อดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 ศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัย

2.2 เปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา จบการศึกษาด้านสาขาวิชา และประสบการณ์การทำงานด้านปฐมวัย

2.3 ศึกษาพัฒนาการการอ่านและทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัย

2.4 ศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านและทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัย

3. สมมติฐานการวิจัย

ครูปฐมวัยที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา จบการศึกษาด้านสาขาวิชา และประสบการณ์การทำงานด้านปฐมวัยต่างกัน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยแตกต่างกัน

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูปฐมวัยโรงเรียนในระดับอนุบาลของรัฐ

4.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูปฐมวัยโรงเรียนในระดับอนุบาลของรัฐ ได้จากการสุ่มแบบเป็นกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยคัดเลือกครูปฐมวัยจากโรงเรียนอนุบาลประจำ

จังหวัดที่จะเป็นตัวแทนของแต่ละภาค และเป็นโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ประกอบด้วย 1) โรงเรียนอนุบาลนครปฐม จำนวน 15 คน 2) โรงเรียนอนุบาลกำแพงเพชร จำนวน 8 คน 3) โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก จำนวน 11 คน 4) โรงเรียนอนุบาลสุโขทัย จำนวน 12 คน 5) โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น จำนวน 16 คน 6) โรงเรียนอนุบาลกาฬสินธุ์ จำนวน 10 คน 7) โรงเรียนอนุบาลร้อยเอ็ด จำนวน 20 คน 8) โรงเรียนอนุบาลมหาสารคาม จำนวน 15 คน 9) โรงเรียนอนุบาลชลบุรี จำนวน 15 คน 10) โรงเรียนอนุบาลนครศรีธรรมราช จำนวน 14 คน และ 11) โรงเรียนอนุบาลสุราษฎร์ธานี จำนวน 7 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 143 คน

4.3 ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่

ตัวแปรอิสระคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จบการศึกษาด้านสาขาวิชา และประสบการณ์การทำงานด้านปฐมวัย

ตัวแปรตามได้แก่ 1) สภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัย 2) พัฒนาการการอ่านและทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัย และ 3) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านและทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัย

5. วิธีดำเนินการวิจัย

5.1 ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 27 ข้อ ข้อคำถามเกี่ยวกับพัฒนาการการอ่านและทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย จำนวน 18 ข้อ และข้อคำถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านและทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัย จำนวน 10 ข้อ โดยแบบสอบถามผ่านการประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Objective Congruence) จากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ค่า IOC รายข้ออยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 แล้วนำไปทดลองใช้กับครูปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.965

5.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติที่ สถิติทดสอบเอฟ และการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย LSD

6. ผลการวิจัย

6.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน (n=143)	ร้อยละ	ลำดับ ที่
1. เพศ			
ชาย	3	2.1	2
หญิง	140	97.9	1
2. อายุ			
21 – 30 ปี	36	25.2	3
31 – 40 ปี	16	11.2	4
41 – 50 ปี	37	25.9	2
51 – 60 ปี	54	37.8	1
3. ระดับการศึกษา			
ปวช./ปวส./อนุปริญญา	3	2.1	3
ปริญญาตรี	114	79.7	1
ปริญญาโท	26	18.2	2
4. จบการศึกษาด้านสาขาวิชา			
ด้านการศึกษาปฐมวัย	81	56.6	1
ด้านอนุบาลศึกษา	16	11.2	3
ด้านการศึกษา	30	21.0	2
ด้านอื่นๆ	16	11.2	3
5. ประสบการณ์การทำงานด้านปฐมวัย			
ไม่มีประสบการณ์	3	2.1	5
1 – 10 ปี	61	42.7	1
11 – 20 ปี	35	24.5	2
21 – 30 ปี	17	11.9	4
31 ปี ขึ้นไป	27	18.9	3

จากตารางที่ 1 พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นครูปฐมวัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 97.9 มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.8 จบการศึกษาด้านสาขาวิชาด้านการศึกษาปฐมวัย คิดเป็นร้อยละ 56.6 และมีประสบการณ์การทำงานด้านปฐมวัย 1 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.7

6.2 สภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัย

ตารางที่ 2 สภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัย

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1.การเล่านิทานให้ฟัง	4.53	0.69	มากที่สุด
2.การแข่งขันการเล่านิทาน	3.83	0.91	มาก
3.การร้องเพลง	4.36	0.75	มาก
4.การแสดงละครหุ่น	3.52	0.89	มาก
5.การเล่นเกมส์ต่างๆ ที่นำไปสู่การอ่าน	4.06	0.78	มาก
6.การวาดภาพประกอบการเล่านิทาน	4.05	0.92	มาก
7.การจัดโครงการสัปดาห์ห้องสมุด แนะนำหนังสือสำหรับเด็ก	3.68	0.93	มาก
8.การจัดนิทรรศการส่งเสริมการอ่าน	3.73	0.94	มาก
9.กิจกรรมเข้าค่ายส่งเสริมการอ่าน	3.49	1.07	ปานกลาง
10.การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการอ่าน	4.27	0.78	มาก
11.การหาปัญหาจากนิทาน	3.87	1.05	มาก
12.อ่านบทกลอน อ่านหนังสือ ร้อยกรองให้ฟัง	4.06	0.91	มาก
13.การแสดงละคร บทบาทสมมติ	3.84	0.91	มาก
14.การพับกระดาษ ตัดแผ่นภาพ ทำสมุดภาพ	3.90	0.86	มาก
15.แนะนำหนังสือ การใช้หนังสือ การถนอมหนังสือ	4.11	0.83	มาก
ภาพรวม	3.95	0.61	มาก

จากตารางที่ 2 สภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัยโดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.61)

ตารางที่ 3 สภาพการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัย

กิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1.การออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างสุขภาพกาย	4.58	0.70	มากที่สุด
2.การอบรมให้ความรู้ความปลอดภัยในการบริโภคอาหาร	4.42	0.84	มาก
3.การตรวจสุขภาพประจำวัน/ประจำปี	4.43	0.79	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

กิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตด้าน สุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
4.การเปิดเพลงให้เด็กฟังเพื่อผ่อนคลายขณะพักผ่อน	4.22	0.84	มาก
5.การเปิดเพลงในระหว่างการทำกิจกรรมของเด็กตลอดทั้งวัน	3.50	1.02	ปานกลาง
6.การพูดคุยเกี่ยวกับรายการอาหารประจำวัน และส่วนประกอบของอาหาร	4.19	0.83	มาก
7.การวาดภาพอาหาร ทำสมุดภาพอาหาร การระบุจำนวนอาหารประจำวัน	3.62	0.96	มาก
8.กิจกรรมร้องเพลง ประกวดร้องเพลงดูแลสุขภาพกาย สุขภาพจิต	3.73	1.06	มาก
9.การทำความสะอาดมือ ฟันร่างกายอย่างถูกวิธี	4.59	0.69	มากที่สุด
10.การให้ความรู้ให้เด็กรู้จักส่วนประกอบของร่างกาย หน้าที่ และการดูแลรักษา	4.52	0.70	มากที่สุด
11.เล่นิทาน อ่านภาพ วาดภาพเกี่ยวกับร่างกาย ระบุบทบาทหน้าที่ และวิธีการดูแล	4.23	0.77	มาก
12.การเข้าค่ายให้ความรู้ ความเข้าใจดูแลสุขภาพกาย สุขภาพจิต	3.68	1.12	มาก
ภาพรวม	4.14	0.60	มาก

จากตารางที่ 3 การปฏิบัติการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัยโดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.60)

6.3 การเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัย

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัยจำแนกตามเพศ

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัย	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ภาพรวม	3.04	1.08	3.97	0.59	2.69	0.01*

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 ครูปฐมวัยที่มีเพศต่างกัน การปฏิบัติการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยแตกต่างกัน

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัยจำแนกตามเพศ

กิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ภาพรวม	4.05	0.52	4.14	0.60	0.06	0.79

จากตารางที่ 5 ครูปฐมวัยที่มีเพศต่างกัน การจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัย

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	p
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.49	0.83	2.27	0.08
	ภายในกลุ่ม	139	50.91	0.36		
	รวม	142	53.41			
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.24	1.12	3.07	0.04*
	ภายในกลุ่ม	140	51.16	0.36		
	รวม	142	53.41			
จบสาขาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	3	0.81	0.27	0.72	0.54
	ภายในกลุ่ม	139	52.59	0.37		
	รวม	142	53.41			
ประสบการณ์	ระหว่างกลุ่ม	4	3.69	0.92	2.56	0.04*
	ภายในกลุ่ม	138	49.71	0.36		
	รวม	142	53.41			

*มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 ครูปฐมวัยที่มีอายุ และจบการศึกษาสาขาวิชาต่างกัน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยไม่แตกต่างกัน แต่ครูปฐมวัยระดับการศึกษาประสบการณ์การทำงานด้านปฐมวัยต่างกัน มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยต่างกัน

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกตามการศึกษาของครูปฐมวัย

การศึกษา	$\bar{X}$	1	2	3
		4.77	3.95	3.86
1	4.77	-	0.82*	0.91*
2	3.95		-	0.08
3	3.86			-

หมายเหตุ การศึกษา 1.ปวช./ปวส./อนุปริญญา 2.ปริญญาตรี 3.ปริญญาโท

จากตารางที่ 7 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัยที่มีการศึกษา ปวช./ปวส./อนุปริญญา มีการปฏิบัติมากกว่าครูปฐมวัยที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านปฐมวัยของครูปฐมวัย

ประสบการณ์	$\bar{X}$	1	2	3	4	5
		3.24	4.08	3.76	3.96	3.97
1	3.24	-	-0.83*	-0.52	-0.72	-0.72*
2	4.08		-	0.31*	0.11	0.10
3	3.76			-	-0.19	-0.20
4	3.96				-	-0.01
5	3.97					-

หมายเหตุ ประสบการณ์ 1. ไม่มีประสบการณ์ 2. 1 – 10 ปี 3. 11 – 20 ปี 4. 21 – 30 ปี 5. 31 ปี ขึ้นไป

จากตารางที่ 8 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัยที่ไม่มีประสบการณ์การทำงานด้านปฐมวัยมีการปฏิบัติน้อยกว่าครูปฐมวัยที่มีประสบการณ์ 1-10 ปี และ 31 ปีขึ้นไป และครูปฐมวัยที่มีประสบการณ์ 1-10 ปี มีการปฏิบัติมากกว่าครูปฐมวัยที่มีประสบการณ์ 11-20 ปี

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และประสบการณ์การทำงานด้านปฐมวัย

กิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิต	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	p
อายุ	ระหว่างกลุ่ม	3	2.34	0.78	2.19	0.09
	ภายในกลุ่ม	139	49.66	0.35		
	รวม	142	52.01			
ระดับการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.15	0.58	1.59	0.20
	ภายในกลุ่ม	140	50.84	0.36		
	รวม	142	52.01			
จบสาขาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	3	0.75	0.25	0.68	0.56
	ภายในกลุ่ม	139	51.25	0.36		
	รวม	142	52.01			
ประสบการณ์	ระหว่างกลุ่ม	4	2.79	0.70	1.96	0.10
	ภายในกลุ่ม	138	49.21	0.35		
	รวม	142	52.01			

จากตารางที่ 9 ครูปฐมวัยที่มีอายุ ระดับการศึกษา จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และประสบการณ์การทำงานด้านปฐมวัยต่างกัน มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยไม่แตกต่างกัน

6.4 พัฒนาการการอ่านและทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัย

ตารางที่ 10 พัฒนาการการอ่านของเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัย

พัฒนาการการอ่านของเด็กปฐมวัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.เด็กเรียนรู้บทบาทของการเล่นเป็นผู้ฟัง และเป็นผู้เข้าไปมีส่วนร่วมในการอ่านหนังสือ	4.26	0.66	มาก
2.เด็กสามารถพูดคุยกับผู้ใหญ่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องในหนังสือ และเข้าใจประเด็นเนื้อเรื่องในหนังสือ	4.22	0.69	มาก
3.เด็กมีพฤติกรรมให้ผู้ใหญ่เล่าเรื่องเดิมให้ฟังซ้ำแล้วซ้ำอีก	4.22	0.79	มาก
4.เด็กเรียนรู้สิ่งรอบตัวจากการอ่าน ช่วยให้อ่านได้ และเรียนรู้ในขั้นสูงขึ้น	4.27	0.71	มาก
5.เด็กสามารถถือหนังสือและดูหนังสือได้ด้วยตนเอง	4.27	0.74	มาก
6.เด็กสามารถออกเสียงเลียนแบบเสียงที่ผู้ใหญ่เล่าในหนังสือหรือเรื่องต่างๆให้ฟัง	4.27	0.71	มาก
7.เด็กสามารถเลือกหนังสือที่ตนเองชอบ และให้ความสำคัญกับเนื้อเรื่องมากกว่าตัวหนังสือในหนังสือนิทาน	4.47	0.64	มาก
8.เด็กสามารถเล่าเรื่องโดยใช้คำพูดของตัวเอง และยังสามารถคงความหมายและเนื้อหาของนิทานหรือเรื่องที่ฟังได้	4.17	0.72	มาก
9.เด็กเรียนรู้ตัวหนังสือทำให้เด็กเข้าใจเรื่องราวในหนังสือได้อย่างถ่องแท้	3.95	0.76	มาก
10.เด็กค่อยๆ เรียนรู้ศัพท์ใหม่และหาความหมายจากการทำความเข้าใจด้วยประสบการณ์ที่ตัวเองเคยเห็น	4.19	0.70	มาก
ภาพรวม	4.22	0.52	มาก

จากตารางที่ 10 พัฒนาการการอ่านของเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัยโดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.52)

ตารางที่ 11 ทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัย

ทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.เด็กมีความสามารถในการดูแลตนเองเพื่อปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเอง เช่น แต่งตัว ล้างมือ รับประทานอาหาร	4.65	0.53	มากที่สุด
2.เด็กเอาใจใส่สุขภาพของตนเอง ปฏิบัติตนตามสุขอนามัยเช่น ล้างมือ ก่อนรับประทานอาหาร ทำความสะอาดหลังจากเข้าห้องน้ำ ท้องส้วม	4.44	0.64	มาก
3.เด็กมีจิตใจเบิกบาน แสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี เล่นดนตรีง่ายๆ หรือร้องเพลง รวมถึงชื่นชมสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม	4.66	0.59	มากที่สุด

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ
4.เด็กรู้จักการแต่งกายที่เหมาะสม รู้จักพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง	4.45	0.59	มาก
5.เด็กมีความสามารถรักสุขภาพความปลอดภัยให้แก่ตนเองในชีวิตประจำวัน เช่น มีความรู้เกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ การระวังรักษาตนเองขณะเจ็บป่วย รู้จักออกกำลังกาย	4.21	0.68	มาก
6.เด็กมีความตระหนักถึงความปลอดภัยโดยมีความรู้เกี่ยวกับเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์แสดงความปลอดภัย	4.14	0.81	มาก
7.เด็กมีความสามารถในการใช้เครื่องเล่นนันทนาการที่ถูกวิธี ใช้เวลาว่าง รู้จักแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ	4.22	0.77	มาก
8.เด็กรู้จักกฎจราจรและวิธีรักษาความปลอดภัยแก่ตนเอง ผู้อื่น และชุมชน	4.01	0.76	มาก
ภาพรวม	4.34	0.52	มาก

จากตารางที่ 11 ทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัยโดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.52)

6.5 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านและทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัย

ตารางที่ 12 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านและทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัย

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.เล่นทานให้ฟัง อ่านภาพสร้างเสริมกายและจิต	4.56	0.58	มากที่สุด
2.แข่งขันการเล่นทานดูแลตนเองรักผู้อื่น	3.97	0.79	มาก
3.ร้องเพลงรักสุขภาพ	4.31	0.71	มาก
4.เล่นเกมนำไปสู่การอ่านการดูแลตนเอง	4.17	0.75	มาก
5.วาดภาพประกอบการเล่นทานเสริมสร้างสุขภาพ	4.31	0.78	มาก
6.สร้างบรรยากาศ จัดสิ่งแวดล้อมส่งเสริมการอ่านดูแลสุขภาพ	4.42	0.65	มาก
7.จัดนิทรรศการรักสุขภาพตระหนักสุขภาพ	4.08	0.82	มาก
8.จัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพสร้างเสริมสุขภาพ แนะนำหนังสือดูแลสุขภาพกาย สุขภาพจิต	4.01	0.77	มาก
9.เข้าค่ายรักการอ่าน รักสุขภาพเสริมสร้างจิต	3.90	0.89	มาก
10.แสดงละครหุ่นให้ความรู้ความปลอดภัยในการบริโภค	3.92	0.86	มาก
ภาพรวม	4.16	0.61	มาก

จากตารางที่ 12 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านและทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัยโดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.61)

7. สรุปและอภิปรายผล

7.1 สภาพปัจจุบันทั้งการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัย โดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ระดับมาก โดยการเล่านิทานให้ฟัง การร้องเพลง และการสร้างบรรยากาศ สภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการอ่าน ถือว่าเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยมากที่สุดจึงมีจัดกิจกรรมเหล่านี้มาตลอดคล้อยกับแนวคิดของสุพรรณิ วราทร [9] ที่กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศการอ่าน การจัดหาหนังสือให้เด็กเข้าถึงได้ง่ายและอ่านหนังสือเป็นแบบอย่างให้แก่เด็กเป็นการส่งเสริมการอ่านและสร้างนิสัยรักการอ่านแก่เด็กได้ ส่วนกิจกรรมเข้าค่ายส่งเสริมการอ่าน ถือว่าปฏิบัติน้อยกว่ากิจกรรมอื่นๆ อาจเนื่องจากต้องมีการดูแลเด็กเป็นพิเศษในการจัดกิจกรรมดังกล่าว และกิจกรรมเข้าค่ายสำหรับการส่งเสริมการอ่านจะเหมาะกับเด็กระดับประถมศึกษาเป็นต้นไป [9] ส่วนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยของครูปฐมวัยโดยภาพรวมการปฏิบัติอยู่ระดับมากเช่นกัน โดยการทำความสะอาดมือ ฟันร่างกายอย่างถูกวิธี การออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างสุขภาพกาย และการให้ความรู้ให้เด็กรู้จักส่วนประกอบของร่างกายหน้าที่และการดูแลรักษา มีการปฏิบัติมากกว่ากิจกรรมอื่นๆ จึงกล่าวได้ว่าการจัดกิจกรรมเหล่านี้ต้องจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี เป็นการส่งเสริมทักษะการใช้ชีวิตประจำวันและควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมด้วย [10] ส่วนการเปิดเพลงในระหว่างการทำกิจกรรมของเด็กตลอดทั้งวัน เป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อยกว่ากิจกรรมอื่นๆ อาจเนื่องจากช่วงวัยเด็กปฐมวัยจะต้องมีการจัดช่วงเวลาพักผ่อนจึงไม่สามารถจัดกิจกรรมอื่นๆ ได้ทั้งวัน

7.2 พัฒนาการการอ่านและทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัย โดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ระดับมากเหมือนกันโดย เด็กสามารถเลือกหนังสือที่ตนเองชอบและให้ความสำคัญกับเนื้อเรื่องมากกว่าตัวหนังสือในหนังสือนิทาน เด็กสามารถออกเสียงเลียนแบบเสียงที่ผู้ใหญ่เล่านิทานหรือเรื่องต่างๆให้ฟัง และเด็กมีพฤติกรรมให้ผู้ใหญ่เล่าเรื่องเดิมให้ฟังซ้ำแล้วซ้ำอีก เด็กมีจิตใจเบิกบาน แสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี เล่นดนตรีง่ายๆ หรือร้องเพลง รวมถึงชื่นชมสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม เด็กมีความสามารถในการดูแลตนเอง

เพื่อปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเองเช่น แต่งตัว ล้างมือ รับประทานอาหาร และเด็กรู้จักการแต่งกายที่เหมาะสม รู้จักพัฒนาบุคลิกภาพของตนเอง สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า เด็ก 3-4 ปี และ 4-5 ปี จะอยู่ในระดับพัฒนาการอ่านระดับที่ 3-4 จะชอบให้ผู้ใหญ่เล่าเรื่องเดิมให้ฟัง จำเรื่องนิทานได้ สามารถเล่าซ้ำจากนิทานที่ได้ยิน เด็กสามารถเลือกหนังสือที่ตนเองชอบ สนใจรายละเอียดสิ่งแวดล้อมในภาพ เริ่มแยกแยะระหว่างความจริงกับสิ่งสมมติ [11], [12]

7.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านและทักษะชีวิตด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิตสำหรับเด็กปฐมวัยตามความคิดเห็นของครูปฐมวัยโดยภาพรวมความคิดเห็นอยู่ระดับมาก โดยกิจกรรมที่ควรจัดให้เด็กปฐมวัยคือการเล่านิทานให้ฟัง อ่านภาพสร้างเสริมกายและจิต สร้างบรรยากาศ จัดสิ่งแวดล้อมส่งเสริมการอ่านดูแลสุขภาพ และการร้องเพลงรักษาสภาพ สอดคล้องกับผลการศึกษาของชาติรอตชานาญ [13] และ Reis [14] ที่พบว่า เด็กเล็ก 3-6 ปี ชอบฟังนิทานและดูรูปภาพประกอบจากหนังสือ จะช่วยเพิ่มประสบการณ์ใหม่ๆ และการใช้ดนตรีเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมการอ่านมีผลต่อพฤติกรรมการอ่าน เด็กจะมีความมั่นใจ มีพฤติกรรมและความสามารถในการอ่านที่ดีขึ้น

8. ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยพบว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านสามารถเสริมสร้างทักษะชีวิตแก่เด็กปฐมวัยได้โดยการเล่านิทาน อ่านภาพ สร้างบรรยากาศจัดสภาพแวดล้อม และการร้องเพลงเกี่ยวกับการเสริมสร้างกายและจิต รักษาสุขภาพ ครูปฐมวัยจึงสามารถนำกิจกรรมดังกล่าวไปใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและทักษะชีวิตด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตแก่เด็กปฐมวัยได้

เอกสารอ้างอิง

- [1] Jhingran, D. 2013. Education of equality: The crucial role of development of good reading skills and habit during primary education. **Thailand Conference on Reading 2013**. March 21-22, 2013.
- [2] Lai Lin, K. And Dhansukhlal, J. 2011. Libraries for Life: NLB's Strategic plan into 2020. **Thailand Conference on Reading 2011**. August 24-25, 2011.
- [3] Pandian, A. 2011. How Malaysia read: Individual, home and school initiatives. **Thailand Conference on Reading 2011**. August 24-25, 2011.
- [4] เทพ สงวนกิตติพันธ์. 2545. **ทักษะชีวิต (Life Skill)**. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- [5] มัณฑรา ธรรมบุศย์. ม.ป.ป. **การสอนทักษะชีวิต**. (เอกสารอัดสำเนา).
- [6] กรมวิชาการ. 2546. **กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- [7] องค์การอนามัยโลก. 2553. **ทักษะชีวิต..วัคซีนป้องกันชีวิตลูก**. ค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2553, จาก <http://women.kapook.com/view6188.html>
- [8] ศิริพรรณ สายหงษ์. 2553. **แนวคิดเรื่องทักษะชีวิตและแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต**. ค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2553, จาก <http://www.nfe.go.th/0405/NFE-note/SkillLife.html>
- [9] สุพรรณี วราทร. 2550. **ชวนเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน (๒)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.
- [10] หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๔๖. 2553. ค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2553, จาก <http://netra.lpru.ac.th/~uraiwan/text/kg%202546.pdf>
- [11] กิตติยาดี บุญซื่อ และอัญญมณี บุญซื่อ. 2549. **สอนภาษาอย่างไรให้ลูกเก่ง**. กรุงเทพฯ: สาราเด็ก.
- [12] ชลาธิป สมานทิโต. 2549. **การพัฒนาภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย**. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [13] ชาติรอตชานาญ. 2552. **การพัฒนาทางภาษาของเด็ก**.วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 8(2), น. 324-328.
- [14] Reis, A. A. 2001. Singing a story: Exploring the effects of music-based reading activities on emergent readers. **Dissertation Abstracts International**. 40(02), 290-A (UMI No. 1406553).